

Alfonsas Švedas

Agronomas, agrochemikas, habilituotas daktaras (agrariniai mokslai, 1993).

Gimė 1930-11-14 Dubičiuose (Alytaus aps., Varėnos vls.), mirė 2001-04-22 Akademijoje (Kėdainių r.), palaidotas Gėlainių kapinėse, Kėdainių r.

1954 m. baigė Maskvos K. Timiriazovo žemės ūkio akademiją, 1954–1957 m. studijavo Lietuvos MA Žemdirbystės ir dirvožemio instituto aspirantūroje. 1954–1960 m. dirbo Žemdirbystės instituto Vokės filialo mokslo darbuotoju. 1960–1973 m. buvo Dūkšto bandymų stoties įkūrėjas ir direktorius, 1973–2001 m. – Žemdirbystės instituto mokslo darbuotojas, 1974–1980 m. – Lauko darbų organizavimo skyriaus, 1980–1992 m. – Agrocheminio aptarnavimo sektoriaus vedėjas. 1960 m. apgynė žemės ūkio mokslų kandidato disertaciją apie vario trąšų efektyvumą Lietuvos dirvožemiuose, o 1993 m. – habilitacinį darbą apie dirvožemio ir trąšų poveikį derliui.

Prof. A. Švedas tyrė eroduojamus dirvožemius, sukūrė originalius lietaus lašų sukeltos dirvožemių erozijos tyrimo metodus. Daug dėmesio skyrė žemdirbystės ekonominėms ir ekologinėms problemoms. Ištyręs trąšų normų ir jų tolygaus paskleidimo poveikį augalų derliui, trąšų efektyvumui ir aplinkai, parengė metodus ir priemones tręšimo kokybei nustatyti, jos valdymo sistemą. Remdamasis savo ir kitų tyrėjų duomenimis, profesorius sudarė derliaus programavimo, prognozavimo bei efektyvaus tręšimo gamyboje metodikas. Kompleksinis darbas su bendraautoriais „Agronomiškai racionalios ir ekologiškai saugios lauko kultūrų tręšimo sistemos moksliniai pagrindai“ buvo pažymėtas Respublikine premija (1988 m.). Jis parengė tręšimo sistemos programuojamam derliui išauginti metodiką ir sudarė skaičiavimo algoritmą, kuris realizuotas kaip kompiuterio programa. Už šiuos darbus jam buvo paskirta V. Vazalinsko premija.

1994–2001 m. buvo Lietuvos mokslų akademijos narys ekspertas. Prof. A. Švedas buvo MA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus Agronomijos sekcijos Dirvotyros, agrochemijos ir žemdirbystės komisijos pirmininkas, Žemės ūkio ekonomikos komisijos narys.

Vadovavo 7 doktorantų disertaciniams darbams. Paskelbė 260 mokslinių straipsnių.

Svarbiausi leidiniai: „Šlaitų dirvų sutvirtinimas“ (1974), „Tręšimo kokybė ir derlius“ (1989), „Žemdirbystės ekologija“ (1990), „Žemės ūkio augalų priklausomumas nuo dirvožemių agrocheminių savybių“ (1996). Monografijos „Klimato ir dirvožemio potencialas, jo naudojimas gaminant žemės ūkio produkciją“ (1999), kompiuterinės programos „Tręšimo planavimas“ (2000) bendraautoris.

Parengė LM Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus
mokslinė sekretorė Elena Narušytė

Naudoti šaltiniai:

LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus archyvas.
Žemės ūkio enciklopedija. Vilnius, 2007.

.